

Összefoglaló tanulmány

a TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00011 kódszámú „A helyi identitás és kohézió erősítése” tárgyú projekt 02. számú fenntartási időszak beszámolójához

Készítette: Pitvarosi PROVITA Segítő Szolgálat

2025.05.09.

2018.

Ebben az évben indult pályázatunk közösségfejlesztési folyamata, a konzorciumi tagok településeinek részvételével. Tájékoztató fórumokat tartottunk a megyei mentor segítségével mind a négy településen.

2018. a tervezés éve volt számunkra. Megkerestük a résztvevő települések meghatározó alakjait, akik segítségével úgy gondoltuk, hogy a közösségfejlesztés folyamata sikeres lehet. Önkénteseket vontunk be a folyamatba, akik az interjúk elkészítésében voltak segítségünkre ebben az időszakban. Önkéntesnek olyan személyeket választottunk ki, akik közművelődésben dolgoznak, vagy olyan szerepet töltenek be az adott településeken, hogy kapcsolati hálójuk segítségével tudtak segíteni. Az interjúkat olyan személyekkel töltöttük ki, akik az adott település életében a legaktívabbak és a legtöbbet teszik a településért. Az elkészített interjúk összesítése után készítettünk egy kiadványt, melyben mind a négy település eredményeit feltűntettük. Az eredményeket a közösségi tervező műhelyek során összesítettük és megbeszéltük, hiszen az adatok a későbbiek során nagy segítségünkre voltak a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár megalkotásában. Közösségi tervező műhelyeket havonta tartottunk, ahol a pályázatban résztvevő települések meghatározó személyiségei és önkéntesei minden alkalommal részt vettek. Nagyon fontosnak tartottuk a közösségfejlesztési folyamat szempontjából, hogy a konzorciumi tagok együtt, közösen hozzanak döntéseket és közösen tűzzenek ki célokat. Fontos volt számunkra, hogy mindenki hasznosnak és fontosnak érezze magát, ezzel pedig sikerült elérnünk, hogy innentől kezdve a pályázat már nem csak a miénk volt, vezetőké, hanem minden egyes résztvevő, önkéntes, magáénak érezte és így vált a küldetésünk, közös céljá, hogy közösség formálásunk és a helyi identitás erősítésünk sikeressé váljon. Továbbá nagyon fontos volt, hogy valóban olyan emberek vegyenek részt a folyamatban, akik szívvel – lélekkel vesznek részt a települések mindennapi életében és töretlenül küzdenek a fejlődésért és a közösségek kialakításáért, fejlesztéséért.

Ebben az időszakban megkötésre kerültek az együttműködési megállapodások a településeken jelen lévő civil szervezetek, intézmények és vállalkozások képviselőivel. A későbbiekben ezek a szervezetek, intézmények, vállalkozók voltak segítségünkre rendezvényeink lebonyolításában. A Közösségi tervező műhelyek során közösen hoztunk döntést arról, hogy kikkel kötjük meg a megállapodási szerződést.

2018. második felében került kihelyezésre a „C” típusú tábla, illetve elkezdődött a helyi újságok tervezése.

Év végére a projekt előkészítő szakasza véget ért. Elkészült a Rendezvénynaptárunk és a Helyi Cselekvési Tervünk. Most már izgatottan vártuk, hogy elkezdődjön a megvalósítás időszaka, ahol rendezvényeink kerülnek megalkotásra, megszervezésre.

2019-2022.

Ettől az évtől kezdődtek el rendezvényeink, mind a négy településen.

PITVAROS

A pályázat keretein belül ezekben az években havi – kéthavi rendszerességgel tartottuk meg a **Közösségi Tervező műhelyet**, ahol minden alkalommal megbeszéltük a már megrendezett rendezvények tapasztalatait és sikereit, terveztük a következő időszak rendezvényeinek programjait a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár alapján. Illetve megbeszéltük a módosításokat a dokumentumokban, ha szükség volt rá.

A Közösségi Tervező műhelyek során a konzorciumi tagok minden alkalommal részt vettek. Évszaknak megfelelően minden évben tartottunk egy-egy **kreatív délutánt** a gyerekeknek, ahol mind a négy településről voltak résztvevők. A kreatív délutánokkal a gyerekek szabadidejét töltöttük ki, hogy a XXI. században, ne csak a telefonjukon keresztül kommunikáljanak egymással, hanem legyen személyes kapcsolat is és beszélgetés. Célunkhoz minden egyes alkalommal közelebb és közelebb kerültünk. Az első alkalmat 5 fővel kezdtük, az évek során azonban megkedvelték és várták a délutánokat, egyre többen vettek részt rajtuk. A végére családi program lett, hiszen a gyerekeket elkísérték a szülők és a nagyszülők, így tudtunk segíteni a családok minőségileg közösen eltöltött idejében. A projekt végét követően is folytatni fogjuk ezeket a kreatív délutánokat, hiszen ez a programelem nagyszerűen segített közösségünk formálásában és fejlesztésében.

Megalapítottuk **Hagyományörző klubunkat**, ahol a tagok nyugdíjas hölgyekből és urakból álltak a kezdetekkor. Az összejövételek negyedévente kerültek megszervezésre. A találkozók témáit előzetesen a Közösségi Tervező műhelyek során beszéltük meg. A Hagyományörző klub megalkotásával célunk volt az idős korosztály számára is olyan programot biztosítani, ami közösségformáló hatással rendelkezik. A konzorciumi tagok településein működő nyugdíjas klubokat kerestük fel, majd felvetettük nekik, hogy a négy település közösen hozzon létre egy hagyományörző klubot, ahol az adott település hagyományait elevenítik fel és örökítik tovább. Az évek során klubunkban témaként szerepelt a gasztronómia és a kultúra. Összegyűjtötték a helyi specialitásokat, recepteket, élményeket, emlékeket osztottak meg egymással a résztvevők. Később az összegyűjtött receptekből összeállítottunk egy kiadványt és szerveztünk az egyik

találkozó alkalmával egy kis megvendéglést, ahol a kiadványból kiválasztott néhány nevezetességet készítették el a tagok saját kezűleg. Ezt követően a kultúra volt a következő téma, ahol régi népviseletekről, régi népi szokásokról beszélgettek, cseréltek élményeket. Ez a program a projekt szintén egy olyan eleme volt, amit a projekt végét követően is folytatni fogunk. Kitűzött célunkat maximálisan elértük, sőt még sokkal – sokkal jobban sikerült, mint, ahogy eredetileg reméltük. A Hagyományőrző klub találkozóin mára már nem csak a nyugdíjasok vesznek aktívan részt, hanem gyerekek és fiatal felnőttek is, akiknek nem csak azt segítettünk megtapasztalni, hogy milyen érzés egy közösség tagjának lenni, hanem értékeket és élményeket adtunk nekik.

A projekt részét képezte a **Közlekedj okosan!**, programunk is, ahol a négy település közoktatási intézményeibe járó gyerekeknek szerveztünk tanulságos és oktató jellegű délelőtti vagy délutánokat, amik negyedévente kerültek megrendezésre. A program neve is már árulkodó a témát illetően. A Közösségi Tervező műhelyek során felmerült, mint probléma, hogy a települések gyermekei nem feltétlen vannak tisztában a helyes közlekedés szabályaival. Így a Helyi Cselekvési Tervbe és a Rendezvénynaplóba bekerült ez a program. Minden rendezvény során, más – más témákat dolgoztunk fel, más – más korosztállyal. Egészen a nagycsoportos óvodásoktól az általános iskola nyolcadik osztályos tanulóival bezárólag, igyekeztünk korosztálynak megfelelő, oktató, tanulságos programot prezentálni. Különböző játékos feladatok által, a helyi rendőrség segítségével és eszközeivel, igyekeztünk megmutatni és megtanítani tanulóinknak a helyes közlekedés szabályait. A projekt végét követően iskolai keretek között, például egy diáknapon, mindenképpen szeretnénk folytatni ezt a programot is. A projektnek köszönhetően 2 nagy rendezvényt is meg tudtunk valósítani. Az egyik a **Disznótoros napunk** volt, ahol a környékre jellemző, disznótoros ételeket készítettünk el közösen a résztvevőkkel. Rendezvényünket évente egy alkalommal, január vége és február eleje között rendeztük meg. A Disznótoros nap megrendezésével a célunk a közösségformálása és fejlesztése volt, azáltal, hogy egy olyan programot szerveztünk a résztvevőknek, ahol együtt közösen kellett működniük. Erre volt ötletünk a közös disznóvágás, ahol kicsik és nagyok egyaránt kivették a részüket a munkából, vagy a kolbásztöltő versenyünk, ahol csapatok versenyezhettek az adott év legfinomabb kolbásza címért. A rendezvény nagyon hasznosnak bizonyult a célunk eléréséhez, azonban településünk szűkös pénzügyi kerete miatt, úgy döntöttünk, hogy ezt a programot a projekt végét követően két évente fogjuk megrendezni.

A másik nagy rendezvényünk a **Falunap** volt, amit minden év augusztusában rendeztünk meg. A Helyi Cselekvési Tervben meghatározott tematika alapján került megszervezésre programunk. A Közösségi Tervező műhelyeken való ötletek közül, a végső választás a

kukoricára esett, mint témára, hiszen a konzorciumban résztvevő települések mezőgazdasági településeknek számítanak, ahol a megélhetés még a mai napig is nagyban függ az adott év termésétől. Környékünkön mindig is termesztettek a gazdák kukoricát, így számukra mondhatjuk, hogy ez a növény az életet szimbolizálja, így nem csak átlagos falunapot szerettünk volna szervezni, hanem olyat, amit a résztvevők valóban magukénak éreznek. A programunkon rajzversenyt hirdettünk a kukoricával kapcsolatosan, dekorációnk szintén a növény felhasználásával alakult meg, illetve különböző játékos feladatokon vehettek részt a jelenlévők, amik szintén a kukoricával voltak kapcsolatosak (célba dobás kukoricával, kukoricaevő verseny). A falunapok megrendezésével célunk a jó hangulat megteremtése és a közösség fejlődésének erősítése volt. Nagyon jó közösségformáló rendezvénynek bizonyultak a falunapok, ezért a projekt végét követően ezt a programot mindenképpen igyekszünk megtartani.

A projekt keretén belül, a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár alapján lehetőségünk adódott **Gyereknapot** is szervezni. Ez egy olyan nap volt, amivel már régóta szerettünk volna kedveskedni a gyerekeknek, de sajnos ezidáig anyagi okokból kifolyólag nem tudtuk megvalósítani. Ezen a napon minden a gyerekekről és a gyerekeknek szólt. Felhőtlenül játszhattak és szórakozhattak. Megismerkedhettek különböző mezőgazdasági gépekkel, részt vettek színházi előadáson, rendőrségi bemutatót láthattak, ügyességi és készségfejlesztési játékokat játszhattak és annyi palacsintát ehettek, amennyit csak szerettek volna. Rendezvényünk célja szintén a közösség összekovácsolása volt, azáltal, hogy a programokba nem csak a gyerekeket vontuk be, hanem szüleiket és nagyszüleiket is. A projekt végét követően, amennyiben lesz rá lehetőségünk, mindenképpen folytatni szeretnénk ezt a rendezvényünket is.

AMBRÓZFALVA

A projekt keretén belül, a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár alapján, három rendezvény került, egy- egy alkalommal megrendezésre.

Az első rendezvény az **Ambrózfalvi Családok Napja** volt, ahol kifejezetten a helyi családok összetartó erejét kívántuk még inkább erősíteni. A programok között szerepelt családi vetélkedő, süteménysütő verseny, a gyerekek számára, olyan készségfejlesztő játékok, amelyekkel szórakozni és tanulni is tudtak egyaránt. A helyi Nyugdíjas Klub tagjai pedig finom süteményekkel kedveskedtek a résztvevők számára. A rendezvény alapját képező családi összetartozás erősítését és ápolását a projekt végét követően is folytatni kívánjuk.

A másik rendezvény az **Elszármazottak találkozója** volt, ahova olyan lakosokat hívtunk meg, akik régen a településen éltek, de valamilyen okból kifolyólag elköltöztek. Ezzel a rendezvénnyel a helyi lakosokat szeretnénk volna összehozni az elszármazott lakosokkal. A program része volt, hogy a helyi óvodások és általános iskolás tanulók egy kis műsorral kedveskedtek a résztvevőknek. Valamint a konzorcium tagjainak iskolásai is felléptek, amivel a projektben foglalt célokat értük el, vagyis erősítettük a konzorciumi tagok közötti kohéziót. A projekt végét követően ebből a rendezvényből a konzorciumi tagok közötti kohézió erősítését kívánjuk megtartani és ápolni.

A harmadik rendezvény, az **Ambrózfalvi Falulakodalmas** volt, ami egy igazi helyi hagyományokat felelevenítő és ápoló programja volt a projektnek. A konzorciumi tagok közül Ambrózfalván volt a legnagyobb hagyománya az igazi falusi lakodalmaknak. A falu tagjai közül választottuk ki azt a jegyespárt, akinek végül az esküvőjén részt vehetett az egész település. Az öltözködésen át a lakodalom minden egyes mozzanata a régi szokásokat és hagyományokat elevenítette fel. Ez a rendezvény valóban egy olyan program volt, ahol minden egyes résztvevő érezhette, hogy fontos és részese a történeteknek. A helyi Nyugdíjas Klub tagjai, valamint önkénteseink készítették el az ételeket. Célunk ezzel a rendezvénnyel a helyi hagyományok feltárása és felelevenítése volt, amit maximálisan sikerült teljesítenünk. A projekt végét követően ezt a rendezvényt nem kívánjuk megtartani, mert ez egy egyszeri alkalom volt, lévén, hogy a település nagyon kis létszámú, ami egyre csak fogyatkozik, hiszen már most 95%-ban idősek a lakosok, így sajnos egy újabb helyi jegyespárt nem valószínű, hogy találunk a programhoz. De esetlegesen egy házasságmegújítást, azaz aranylakodalmat, igazodva a település lakosságához, el tudnánk képzelni a jövőben.

CSANÁDALBERTI

A projekt keretén belül, a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénynaptár alapján, három rendezvény került, egy- egy alkalommal megrendezésre. A három rendezvény közül kettőt összevontan tartottunk, mert sajnos a COVID19 világjárvány miatti korlátozások, a Helyi Cselekvési Tervben betervezett időpontban nem tették lehetővé a rendezvények megtartását.

Az első rendezvény a **Csanádalberti Falunap és Helytörténeti Kiállítás** volt, ahol a közösség fejlődésére és fejlesztésére fektettük a hangsúlyt. Ezen a rendezvényen a Csanádalbertiről elszármazott lakosokat hívtuk meg és láttuk vendégül egy ebédre. Majd pedig a helyi könyvtáros összefogásával a lakosság által összegyűjtött tárgyakból készítettek egy helytörténeti kiállítást, amin keresztül a település történetét és értékeit ismerhették meg a rendezvényen résztvevők. A projekt végét követően ebből a programból a helytörténeti

kiállítást, mint helyi nevezetességet és értéket szeretnénk megőrizni, majd a későbbiek folyamán fejleszteni, bővíteni.

A két összevont rendezvény, a **Majális** és az **Elszármazottak találkozója** volt. A Majális keretén belül felelevenítettük a régi hagyományt, miszerint május első napján pörköltet készítettek a helyi lakosok és májusfát állítottak. Ezt a régi hagyományt bővítettük ki az Elszármazottak találkozójával, ahova olyan lakosokat hívtunk meg, akik régen Csanádalbertin éltek, csak valamilyen okból kifolyólag elköltöztek másik településre. A programon résztvevők készíthettek pörköltet, köthettek szalagot a májusfára, részt vehettek családi vetélkedőkben, a gyerekeknek pedig kézműves foglalkozással készültünk. A rendezvény elsődleges célja a konzorciumi tagok közötti kohézió fejlesztése, ápolása. Ennek érdekében a programra, mind a négy település lakosságát meghívtuk. A projekt végét követően a májusfa állítását és a hagyomány szerinti május első napján készített pörköltet szeretnénk megtartani.

NAGYÉR

A projekt keretén belül, a Helyi Cselekvési Terv és a Rendezvénytár alapján, három rendezvény került, egy- egy alkalommal megrendezésre.

Az első rendezvény a **Nagyéri Kavalkád** volt, ahol egy igazán színes, vidám és élettel teli műsorral kedveskedtünk a helyi lakosságnak. A program során a résztvevők egy kiállítást tekinthettek meg, ami Nagyér kincseit és az őseink hagyományait tárta fel. A rendezvény során gyerekprogramok, pörköltfőző verseny és kézműves vásár várta a látogatókat. A program célja a konzorciumi tagok közötti kohézió fejlesztése és ápolása volt. Ennek érdekében a kulturális program részét képezte, a négy településen működő csoportok fellépése. A kohézió erősítése mellett, nagy hangsúlyt fektettünk a családokra is. A projekt végét követően a kiállítást megtartottuk és lehetőségünkhöz mérten igyekszünk bővíteni azt.

A második rendezvényünk a **Nagyéri Gyerekek napja** volt, ahol a helyi óvoda és általános iskola alsó tagozatos tanulói vettek részt. Szórakoztató zenés gyermekműsorral, állatsimogatóval és rengeteg készségfejlesztő játékkal kedveskedtünk a résztvevő gyerekeknek. A projekt végét követően ezt a rendezvényt szeretnénk megtartani minden évben, hiszen a gyermekek jelentik a konzorciumiban résztvevő települések jövőjét.

A harmadik rendezvényünk a **Nagyéri Családok Napja** volt. Településünkön fontos szerepet kap a család, hiszen a közösség alapját ez adja meg, hogy a benne résztvevő lakosok összetartása kiemelkedő. A rendezvényen a családok számára készültünk vetélkedőkkel, tűzoltósági és rendőrségi bemutatóval, egészségügyi szűrőprogramokkal. A rendezvényünk célja itt is a konzorciumi tagok közötti kohézió fejlesztése, ápolása volt. Ennek érdekében a

programra, mind a négy településen működő csoportokat meghívtuk fellépni, illetve a települések lakosságát is szívesen láttuk. Erre a rendezvényünkre sikerült a már meglévő kiállításunkat bővíteni, a nemrégiben átadott kilátóról, valamint a túraútvonalról készített fotókkal. A projekt végét követően a rendezvény elemei közül szeretnénk a családok kiemelt fontosságát megőrizni és a továbbiakban is ápolni. Szeretnénk a konzorciumi tagok településeivel közösen együttműködni és tovább erősíteni a kohéziót. Illetve az elkészített kiállítást mindenképpen megőrizzük, és lehetőségeinkhez mérten igyekszünk az bővíteni.

2022 utáni időszak

A konzorciumi tagok között a projektnek köszönhetően olyan erős közösségek alakultak meg, amik a projekt végét követően is tovább fognak működni. Az elmúlt évek ráébresztettek minket arra, hogy együtt, közösen sokkal több mindent el tudunk érni, megtanultuk értékelni és a valódi jelentését érezni annak, hogy nem vagyunk egyedül.

Így, közel egy év elteltével, határozottan jelenthetjük ki, hogy a pályázat során kialakított közösségi tervezés, ami által hónapról hónapra megbeszéltük és kialakítottuk a helyi cselekvési tervünket, számunkra nagyon hasznosnak bizonyult. A tervezés által, a pályázatban résztvevő négy település, mindig, szinte napra készen volt a települések aktuális programjai kapcsán. Illetve rengeteg ötletet, tapasztalatot és hasznos tanácsot tudtunk cserélni, adni ezeken az alkalmakon egymásnak, hogy mivel és hogyan lehetne még inkább motiválni és aktívabbá tenni a közösségeinket. Ugyan ezek a megbeszélések és közösségi tervezések időpontjai ritkultak, viszont a közel egy év során legalább 2-3 havonta, igyekeztünk összeülni és megbeszélni az aktuális terveket, programokat.

A projekt fizikai befejezését követően, mind a négy településen, a falunapi rendezvény megszervezése, ami kiemelkedő és elsődleges fontosságot jelentett számunkra. Hiszen ezeken a rendezvényeken minden korosztály talál magának olyan programot, amit élvezhet, és ami kikapcsolódást jelent számára. Tekintettel arra, hogy a projektben részt vevő települések eléggé hátrányos helyzetűek, ezáltal a pályázat befejeztével, minden településen, csak a helyi költségvetésből tudtunk gazdálkodni. Így örülünk neki, hogy az anyagi helyzetünk alapján ezt az egy rendezvényt sikerült megvalósítani.

- Ambrózfalván, 2023. 07. 13-án került megrendezésre, az Ambrózfalvi falunap.
- Nagyéren, 2024. 09. 07-én került megrendezésre, a Nagyéri sokadalom.
- Pitvaros, 2024. 08. 10 és 11-én került megrendezésre, a Pitvarosi falunapok.

- Csanádalbertin tavaly semmilyen rendezvény nem került megrendezésre.

A helyi intézményekkel (óvoda, iskola, idősök napközi otthona, nyugdíjasklub), mind a négy településen megmaradt a közeli és szoros kapcsolat, így kisebb programokat, kevés vagy nullás anyagi ráfordítással, minden hónapban megrendezünk. Ilyen például a mozi klub és a kreatív délutánok a gyerekeknek.

A pályázat által beszerzett eszközöket tekintve igen nehéz helyzetbe kerültünk. Ambrózfalva Községi Önkormányzata a projekt során beszerzett aktuális tárgyi eszköznyilvántartó kartonját-melyből látszik az eszközök fenntartási időszakában vezetett értékcsökkenése- nem áll rendelkezésünkre bemutatni. Ennek oka a 2024. április 16-án, nyilvánosságra került, 40 milliós pénzüsszeg eltűnése, melyben Csanádalberti és Ambrózfalva a két érintett település. A nyilvánosságra kerülést követően, a két település pénzügyi főelőadója, aki a fent nevezett tárgyi eszköznyilvántartó karton felelőse is, szó nélkül elhagyta munkahelyét, és azóta sem tudjuk Őt utolérni. A kollégáinak pedig jelenleg nincs hozzáférési lehetőségük az általa intézett ügyekhez, illetve a nyomozás miatt, nem is nyúlhatnak hozzá semmilyen dokumentumhoz, amit a fent nevezett pénzügyi asszisztens intézett. Hiánypótlás keretén belül fotódokumentációval igyekszünk igazolni az eszközök meglétét.

Pitvaros Községi Önkormányzat, Csanádalberti Községi Önkormányzat és Nagyér Község Önkormányzata pedig a beszámoló leadása napjáig sajnos nem juttatták el részünkre az eszköznyilvántartó kartont, de hiánypótlásban igyekszünk pótolni a dokumentumot vagy fotódokumentációval igazoljuk az eszközök meglétét.

Bár, nehéz dolgunk van, anyagi szempontból, mind a négy település tekintetében, ennek ellenére igyekszünk a projekt lehetőségei által kialakított közösségeinket tovább ápolni és megtartani. Erre törekszünk az elkövetkezendő évek során is.

Internetes elérhetőségek a projekttel kapcsolatban:

<https://www.pitvaros.hu/>

<https://www.provita-pitvaros.hu/>